

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การวิเคราะห์การกระจายการผลิตของจังหวัดและความ
ไม่เท่าเทียมระหว่างสาขาการผลิตในเขตภาคเหนือ
ตอนบนของประเทศไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2538 – 2545

ผู้เขียน

นางสาวจรินทร์ บุญโสม

ปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รศ.ดร. ลือชัย จุลาสัย

ประธานกรรมการ

ผศ.ดร. ศศิเพ็ญ พวงสายใจ

กรรมการ

รศ. สุวัฒน์ ยิบมันตะศิริ

กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการศึกษาเปรียบเทียบความไม่เท่าเทียมกันของการกระจายการผลิตระหว่างสาขาการผลิตของจังหวัดในเขตภาคเหนือตอนบน และเพื่อเป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความไม่เท่าเทียมของการกระจายการผลิตของจังหวัดกับมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัวของจังหวัดในเขตภาคเหนือตอนบนในช่วงปี 2538 ถึง 2545 ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์เป็น ข้อมูลทุติยภูมิจากสำนักงานสถิติแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเกี่ยวกับ ผลิตภัณฑ์จังหวัด และจำนวนแรงงานในแต่ละสาขาการผลิตในแต่ละจังหวัดในภาคเหนือตอนบน การวิเคราะห์ความไม่เท่าเทียมกันใช้ค่าดัชนีไทล์ (Theil's Inequality Index) ส่วนการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างค่าดัชนีความไม่เท่าเทียมของจังหวัดกับมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัวใช้เทคนิคการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงเส้น

ผลการศึกษาระบายการผลิตของจังหวัดและความไม่เท่าเทียมกันในการกระจายรายได้พบว่า การกระจายการผลิตในแต่ละจังหวัดมีความเหลื่อมล้ำกันสูง โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความไม่เท่าเทียมกันของแต่ละจังหวัดซึ่งมีค่าดัชนีอยู่ระหว่าง 0.007 ถึง 0.040 โดยจังหวัดที่มีค่าดัชนีความไม่เท่าเทียมกันสูงสุด 3 อันดับแรก คือจังหวัดลำพูน มีค่าดัชนีเฉลี่ยเท่ากับ 0.040 รองลงมาคือจังหวัดลำปาง มีค่าดัชนีเฉลี่ยเท่ากับ 0.030 และจังหวัดเชียงใหม่ มีค่าดัชนีเฉลี่ยเท่ากับ 0.027

ส่วนจังหวัดที่มีค่าดัชนีความไม่เท่าเทียมกันต่ำที่สุด คือจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยมีค่าดัชนีเฉลี่ยเท่ากับ 0.007

เมื่อพิจารณาความไม่เท่าเทียมกันระหว่างสาขาการผลิตภายในจังหวัด พบว่า สาขาบริการมีความไม่เท่าเทียมกันมากที่สุด โดยมีค่าดัชนีความไม่เท่าเทียมเฉลี่ยเท่ากับ 0.205 ซึ่งมีค่าเป็นบวก แสดงว่าสาขาบริการมีส่วนของรายได้สูงกว่ารายได้เฉลี่ย รองลงมาคือสาขาเกษตรกรรม โดยมีค่าดัชนีความไม่เท่าเทียมกันเฉลี่ยเท่ากับ -0.087 ซึ่งมีค่าเป็นลบแสดงว่าสาขาเกษตรกรรมมีส่วนของรายได้ต่ำกว่ารายได้เฉลี่ย ส่วนสาขาอุตสาหกรรมเป็นสาขาที่มีความไม่เท่าเทียมกันน้อยที่สุด โดยมีค่าดัชนีความไม่เท่าเทียมกันเฉลี่ยเท่ากับ 0.075 ซึ่งมีค่าเป็นบวก แสดงว่าสาขาอุตสาหกรรมมีส่วนของรายได้สูงกว่ารายได้เฉลี่ย

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างค่าดัชนีความไม่เท่าเทียมของจังหวัดกับมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัวของจังหวัดในเขตภาคเหนือตอนบน พบว่า มูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัวมีความสัมพันธ์กับดัชนีความไม่เท่าเทียมกันของจังหวัดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัวแท้จริงเพิ่มขึ้น มีผลทำให้ดัชนีความไม่เท่าเทียมกันของจังหวัดเพิ่มสูงขึ้นตาม ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการศึกษาที่ว่า ในระยะแรกของการพัฒนาเศรษฐกิจ ความไม่เท่าเทียมกันของการกระจายรายได้มีแนวโน้มที่จะเพิ่มสูงขึ้น

Independent Study Title An Analysis of Provincial Production Distribution and Production Sectoral Inequality in the Upper North Region of Thailand During 1995 – 2002

Author Miss Charindhorn Boonyome

Degree Master of Economics

Independent Study Advisory Committee

Assoc.Prof. Dr. Luechai Chulasai Chairperson

Asst.Prof. Dr. Sasipen Phuangsaichai Member

Assoc.Prof. Suwarat Gypmantasiri Member

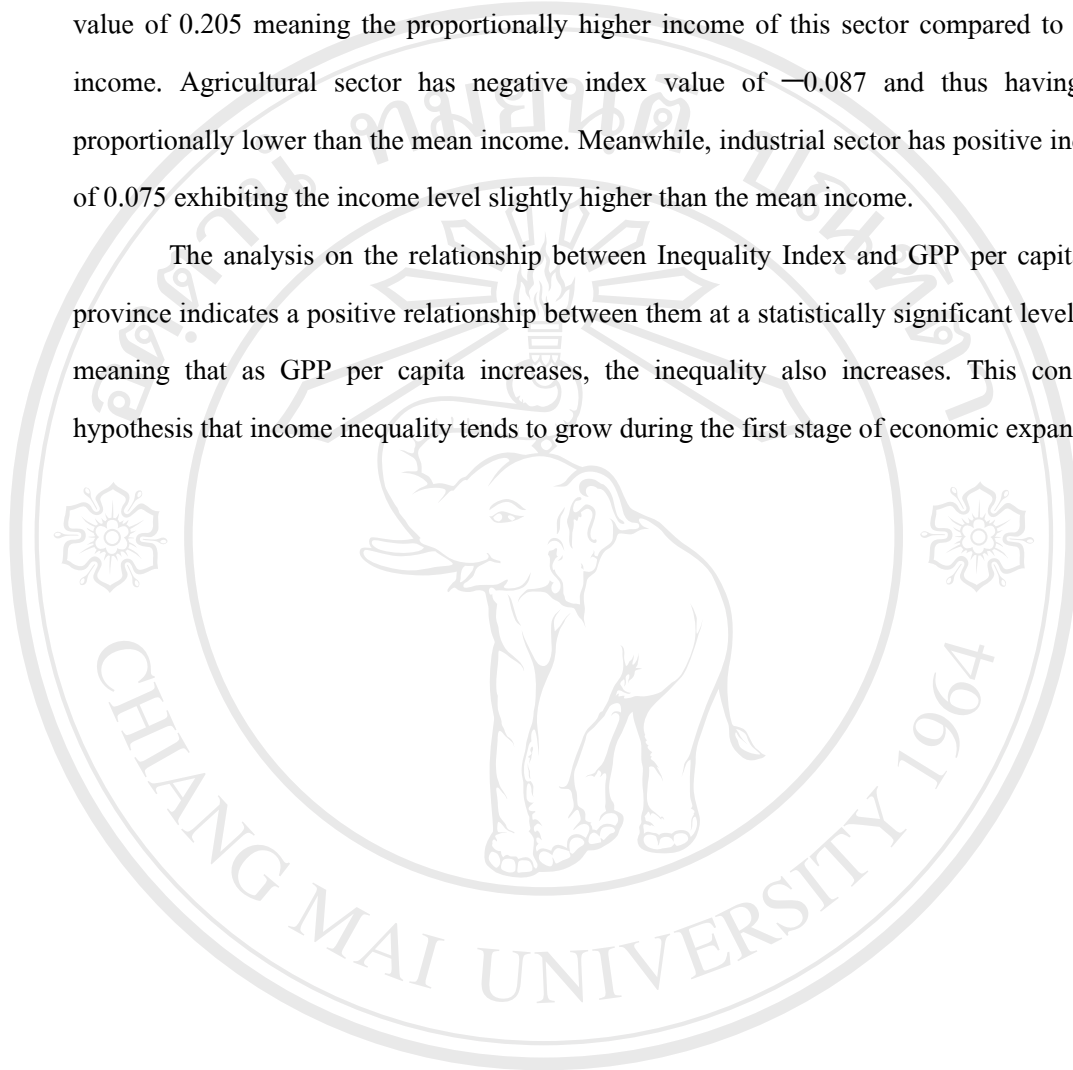
ABSTRACT

The objectives of this study are to compare the feature of sectoral income inequality among provinces in the upper north of Thailand and to examine the relationship between provincial inequality and Gross Provincial Product (GPP) per capita of each province under study, during 1995 – 2002 . Data inputs are based on secondary information concerning relevant provincial product and labor employment in each sector compiled by the National Statistics office and the National Economic and Social Development Board. The analysis tool for the first objective is Theil's Inequality Index and that for the second objective is Linear Regression technique.

The investigation on production distribution and income inequality of each province yields a picture of high income disparity within every province on the ground of Theil's Inequality Index ranging 0.007 – 0.040. The province with the most extreme inequality is Lamphun having the average index value of 0.040, followed by Lampang and Chiang Mai with the average index value of 0.030 and 0.027, respectively. Meanwhile, Mae Hong Son is characterized as having the lowest inequality with the average index value of 0.007.

The examination on income distribution among economic sector in each province also gives an indication of sectoral inequality. Service sector has the highest positive inequality index value of 0.205 meaning the proportionally higher income of this sector compared to the mean income. Agricultural sector has negative index value of -0.087 and thus having income proportionally lower than the mean income. Meanwhile, industrial sector has positive index value of 0.075 exhibiting the income level slightly higher than the mean income.

The analysis on the relationship between Inequality Index and GPP per capita of each province indicates a positive relationship between them at a statistically significant level at 0.001, meaning that as GPP per capita increases, the inequality also increases. This confirms the hypothesis that income inequality tends to grow during the first stage of economic expansion.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved